

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av Corps de logis på Engelsbergs herrgård, Fagersta kommun, Västmanland

Linderson, Hans

2008

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2008). *Dendrokronologisk analys av Corps de logis på Engelsbergs herrgård, Fagersta kommun, Västmanland*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2008:6). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

4 Feb 2008

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2008:6
Hans Linderson

**DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV CORPS DE LOGIS PÅ
ENGELSBERGS HERRGÅRD FAGERSTA KOMMUN**

Uppdragsgivare: Artefakt Bonnier & Ridderstad HB, styrmansgatan 27 114 54 Stockholm
org.nr 916635-3608 (kontaktperson Kerti Lenngren)

Område: fagersta **Prov nr:** 63178-63184 P1-21 **Antal prover/angivna träd:** 21/7

Dendrokronologiskt objekt: Östra väggen från varv 3 till 24 (67180-4) samt vertikala förstärkningar (67178-179).

De enskilda proverna inom den provtagna stocken redovisas sammanvägt för det provet som är bäst bevarat.

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr : Stock Nr	Träd slag	Antal år	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets Egenålder uppskattn
63178	1:1	Gran					
"	2:1	Gran	82	Nära W	1830	1831±1	90-110
"	3:1	Gran					
63179	4:2	Gran					
"	5:2	Gran	74	W	1831	V1831/32	90-110
"	6:2	Gran					
63180	7:3	Tall					
"	8:3	Tall					
"	9:3	Tall	58	Sp 32, W	(1793)	(V 1793/94)	70-80
63181	10:4	Tall					
"	11:4	Tall					
"	12:4	Tall	59	Sp 38, B	(1793)	(V 1793/94)	70-80
63182	13:5	Tall	170	Sp 80 nära W	1680	1682 ± 2	180-200
"	14:5	Tall					
"	15:5	Tall					
63183	16:6	Tall					
"	17:6	Tall					
"	18:6	Tall	194	Sp 73, W	1682	V 1682/83	220-240
63184	19:7	Tall					
"	20:7	Tall					
"	21:7	Tall	171+ c 30	Sp 36 ej W	1659	1699 ± 20	210-230

Kommentarer till dateringarna:

Minst tre skilda byggperioder kan fastställas vid den dendrokronologiska undersökningen. Den äldsta representeras av stock 5, 6 samt möjligen 7 och får fällningstiden **vinterhalvåret 1682/83** (om man antar att stock 5 och 7 är avverkad samtidigt som stock 6). Stock 7 är dock sannolikt avverkad år **1700 ± 5** och i så fall representera en fjärde byggperiod. Dessa stockar måste utgöras av återanvänt virke eftersom byggnaden, enligt uppgift, brann ner 1746.

Den övre delen av byggnaden varv 18 och 24 dateras med en viss osäkerhet till **vinterhalvåret 1793/94**. Den oklara dateringen hänger samman med att virket är frodvuxet med ett fåtal årsringar (ger ett dåligt statistiskt underlag) som det vanligen ser ut i dagens snabbvuxna skogar. Normalt brukar inte "något osäkra dateringar" lämnas ut men i det här fallet gränsar osäkerheten till visshet. De vertikalt stående stockarna är avverkade **vinterhalvåret 1831/32** (om man antar att stock 1 och 2 är avverkade samtidigt) och är av **granvirke**.

Det är uppenbart en mycket sammansatt virkespopulation som byggnaden består av, där träden från det äldsta virket bör ha vuxit i en relativt orörd naturskog och sannolikt på ett mindre avstånd till byggnaden. Furuvirket från de övre varven (18 & 24) kan vara mer långtransporterade eftersom de dateras bättre med referenser från Uppland (allra bäst med ett torp i Järlåsa församling). Denna spridning av virkets åldrar och härkomst har bidragit till dateringsproblematiken. För att säkerställa dateringen av det övre liggtimmret bör fler prover tas i varven mellan 18 och 24.

Hans Linderson.

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812